

Rejestr zabytków nieruchomych we wdrażaniu dyrektywy INSPIRE. Podsumowanie stanu prac w latach 2010-2011

Arkadiusz Kołodziej

Dział Digitalizacji Zabytków i Muzealiów
Narodowy Instytut Dziedzictwa

*„Dostarczanie wiarygodnych i kompleksowych informacji
dotyczących lokalizacji zabytków rejestrowych
na terenie Polski należy do podstawowych celów
strategicznych Narodowego Instytutu Dziedzictwa”*

MINISTER KULTURY I DZIEDZICTWA narodowego pełni funkcję organu wiodącego w zakresie tematu danych przestrzennych „obszary chronione” (rozdział 1 załącznika 9 do Ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej z dnia 4 marca 2010 roku w części dotyczącej zabytków nieruchomych). Na podstawie art. 96 ust. 1 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. Minister powierzył realizację zadania publicznego polegającego na budowie infrastruktury informacji przestrzennej dyrektorowi Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Budowa bazy danych geoprzestrzennych o zabytkach jest statutowym obowiązkiem Instytutu.

Na podstawie decyzji ministra kultury i dziedzictwa narodowego od 2010 roku NID pełni również funkcję Centrum Kompetencji w zakresie digitalizacji zabytków i muzealiów w związku z zapisami „Programu digitalizacji dóbr kultury oraz gromadzenia, przechowywania i udostępniania obiektów cyfrowych w Polsce 2009–2020”. Do Centrum Kompetencji NID należy wyznaczanie i upowszechnianie standardów w zakresie digitalizacji zabytków i muzealiów. W związku z tym w najbliższych latach za jeden z głównych kierunków jego aktywności uznano zadania powierzone przez ministra kultury i dziedzictwa Narodowego dotyczące wdrożenia dyrektywy INSPIRE.

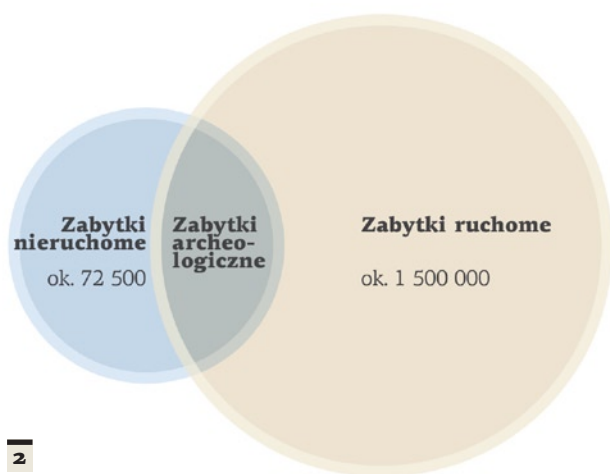
Realizację tych zadań, w porównaniu do podjęcia działań przez inne instytucje zaangażowane w tworzenie infrastruktury informacji przestrzennej, rozpoczęto późno. Nowo powołany Dział Digitalizacji Zabytków i Muzealiów podjął bowiem pracę w połowie 2010 roku. Zatrudniono grupę specjalistów z dziedziny kartografii, fotogrametrii i informatyki, która w listopadzie 2010 r. utworzyła w pełni funkcjonalny zespół. Kluczowe elementy budowy infrastruktury informacji przestrzennej (kamienie milowe projektu) w obszarze zabytków nieruchomych przedstawiono na il. 1.

Identyfikacja serii i zbiorów danych przestrzennych

Dział Digitalizacji Zabytków i Muzealiów rozpoczął pracę od zidentyfikowania i zdiagnozowania danych zawartych w zasobie NID. Wskazano dwie serie danych obejmujące: 1) zabytki nieruchome (architektura oraz wpisy obszarowe, parki kulturowe) oraz 2) zabytki nieruchome archeologiczne. Ze względu na formę ochrony w obszarze serii zabytków nieruchomych zidentyfikowano zbiory danych obejmujące pomniki historii, a także miejsca wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Zidentyfikowano również serię danych w formie zabytków ruchomych, nie jest ona jednak przedmiotem działań w zakresie INSPIRE (zob. il. 2).

W obrębie serii danych wskazano 32 zbiory danych – 16 zbiorów danych dotyczących zabytków nieruchomych oraz 16 zbiorów danych opisujących zabytki nieruchome archeologiczne. Dla każdego zbioru danych utworzono metadane. Wyodrębniony zasób i zasięg przestrzenny zbiorów danych przestrzennych pokrywa się z kompetencjami wojewódzkich konserwatorów zabytków w zakresie rejestrów zabytków przez nich tworzonych i prowadzonych.

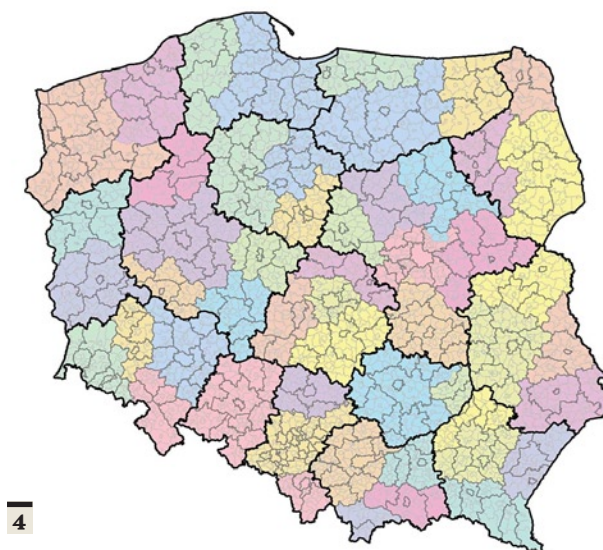
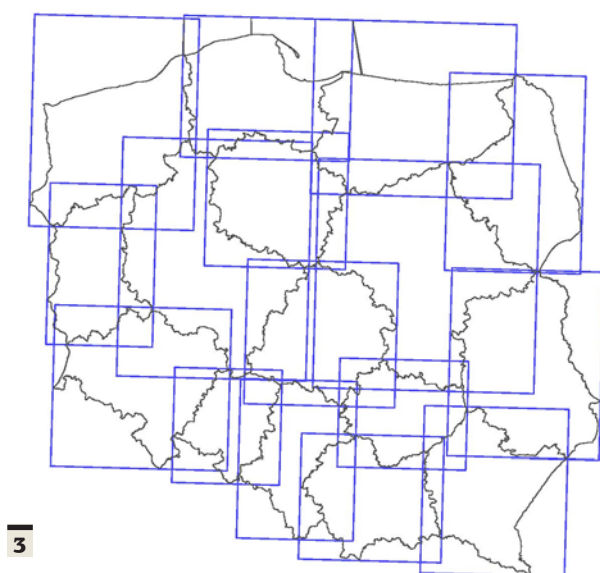
W przypadku zabytków nieruchomych właściwy obszarowo zasięg przestrzenny kompetencji WKZ pokrywa się z obszarem województwa. W przypadku zabytków nieruchomych archeologicznych jest on nieco inny i uwzględnia dodatkowo zasięg terytorialnych wód morskich oraz kompetencje działania urzędów morskich (zob. il. 3).

Wykonano ponadto analizę przestrzennego rozmieszczenia delegatur wojewódzkich konserwatorów zabytków. Zidentyfikowano na terenie Polski 36 delegatur, których szczegółowy zasięg miejscowego działania przedstawiono na il. 4.

Zgodnie z harmonogramem wdrażania dyrektywy INSPIRE zaprojektowane metadane dla poszczególnych zbiorów danych upubliczniono na stronie internetowej NID 3 grudnia 2010 roku. Za pomocą walidatora metadanych dostępnego na portalu europejskim INSPIRE potwierdzono prawidłowość przygotowanych metadanych. Zawierają one wszystkie wymagane elementy stanowiące treść obligatoryjną – zgodnie z załącznikiem Część B Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1205/2008. Wszystkie pliki (metadane dla zbiorów danych) zweryfikowano poprawnie, bez komunikowania jakiegokolwiek błędu.

Charakterystyka zbiorów danych dotyczących zabytków rejestrowych pod względem ich liczby

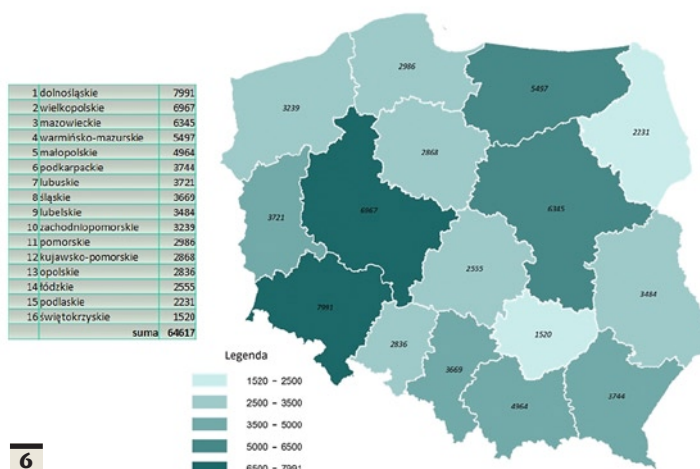
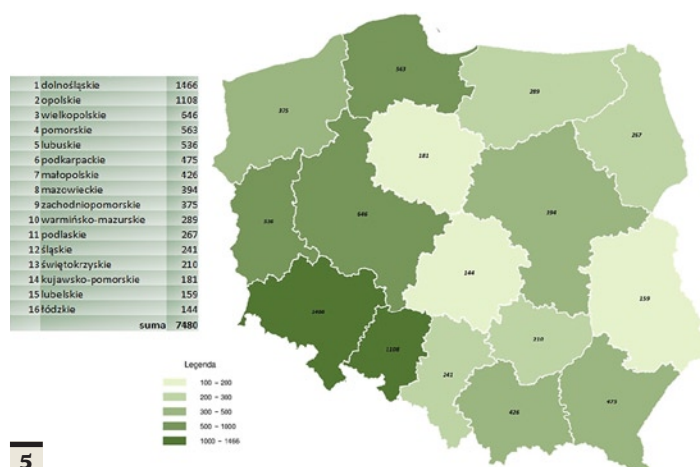
Prace identyfikujące zakres liczbowy danych, który należy przedstawić w formie geoprzestrzennej, zakończono z końcem 2011 roku. Podstawę do wykonania analizy stanowiły relacyjne bazy danych funkcjonujące w Narodowym Instytucie Dziedzictwa – Centralna Baza Danych o Zabytkach (reprezentująca informacje opisowe o zabytkach nieruchomych) oraz baza danych zawierająca informację o zabytkach rejestrowych archeologicznych. W wyniku tej analizy uzyskano statystyczny rozkład zabytków rejestrowych, który wykorzystano przy planowaniu prac związanych z przeniesieniem treści zawartych w decyzjach administracyjnych stanowiących rejestr zabytków oraz integrację danych zgromadzonych na poziomie baz danych relacyjnych. Efekty analizy (agregowane do poziomu województw) przedstawiono na mapach tematycznych (il. 5, 6).

Na podstawie danych zgromadzonych w bazach danych NID stwierdzono, że w rejestrze publicznym łączna liczba zabytków nieruchomych wynosi 72 097 obiektów. Zabytki nieruchome stanowią ok. 90% całości rejestru (64 617 rekordów), zabytki archeologiczne – pozostałą część (7480 rekordów). Biorąc pod uwagę zakres liczby obiektów wpisanych do rejestru zabytków, należy stwierdzić, że problemem nie będzie fizyczne przeniesienie treści decyzji do baz danych geoprzestrzennych, lecz niedokładne (pod względem lokalizacyjnym) wpisy do rejestru zabytków (np. „zamek wraz z otoczeniem”) oraz brak załączników graficznych precyzujących położenie zabytku w terenie.

Zestawienie miało również na celu wskazanie głównych obszarów koncentracji zabytków rejestrowych, co jest ważne na etapie podejmowania decyzji w procesie zarządzania projektem, jakim jest weryfikacja i digitalizacja zabytków rejestrowych Polski.

1. Mapa drogowa INSPIRE (dla tematów i załącznika)
1. INSPIRE road map (for topics and the appendix)
2. Zidentyfikowane serie danych dotyczące zabytków rejestrowych
2. Identified data sets concerning registered monuments
3. Zasięg przestrzenny metadanych (MBR). Zabytki nieruchome archeologiczne Polski
3. Spatial ranges of metadata (MBR). Non-movable archaeological monuments of Poland
4. Zasięg działalności wojewódzkich konserwatorów zabytków oraz delegatur WKZ
4. The range of activity of Voivodeship Conservators of Monuments and Local Offices of VCMs
5. Liczba archeologicznych zabytków rejestrowych nieruchomych w Polsce (stan na 31.12.2010 r.)
5. The number of registered non-movable archaeological monuments in Poland (state as at 31.12.2010)
6. Liczba zabytków rejestrowych nieruchomych (stan na 31.12.2010 r.)
6. The number of registered non-movable monuments (state as at 31.12.2010)

Weryfikacja rejestru zabytków metodą inspekcji terenowej

Oddziały terenowe NID na początku 2010 roku rozpoczęły weryfikowanie rejestru zabytków w terenie pod kątem stanu zachowania obiektu oraz określenia położenia obiektu w terenie. Przetarg na dostawę profesjonalnych odbiorników GPS klasy GIS wraz z systemem raportowania prowadzonych prac weryfikacyjnych, rozstrzygnięty w czerwcu 2011 roku, przyczyni się do przyspieszenia tego procesu. Realizując zadanie publiczne, NID uzyskał dostęp do danych referencyjnych zgromadzonych w PZGiK (PRG, PRNG, BDOT, ortofotomapy, dane rastrowe map topograficznych w skali 1:10 000 i 1:25 000 w układzie 1965, NMT) oraz w ARiMR (granice odniesienia działek ewidencyjnych). Wykorzystanie tych danych wraz z zastosowaniem technik GPS zwiększą efektywność i podniosą jakość weryfikacji terenowej rejestru zabytków, zwłaszcza w obszarze archeologii, gdzie położenie stanowiska trudno odnieść do utworzonych i zgromadzonych danych referencyjnych w formie wektorowej. W tym kontekście istotnymi danymi są ortofotomapy, dane rastrowe map topograficznych (całość zasobu tworząca Archeologiczne Zdjęcie Polski jest widoczna na tle map topograficznych w skali 1:10 000 i 1:25 000 w układzie PUWG 1965) oraz numeryczny model

terenu pozwalający na identyfikację form terenowych stanowisk archeologicznych. W przypadku zabytków nieruchomych doskonałym źródłem informacji jest Baza Danych Obiektów Topograficznych, szczególnie w odniesieniu do zabytków architektonicznych dane zawarte na warstwie wektorowej ARAD_P (punkty adresowe) oraz BBBB_A (budynki). Istnieją oczywiste relacje z poziomym rejestru zabytków do bazy danych BDOT identyfikujące położenie obiektu na podstawie danych adresowych.

Model danych przestrzennych zabytków nieruchomych i archeologicznych

Niezależnie od prac nad weryfikacją rejestru zakończono prace zmierzające do utworzenia modelu danych dotyczących zabytków nieruchomych. Podjęto decyzję, by to pracownicy Instytutu opracowali koncepcję modelu danych. W ramach NID zainicjowano projekt wewnętrzny oraz powołano zespół specjalistów z zakresu ochrony zabytków, kartografii i informatyki. Za główne kryteria prac uznano utworzenie klasyfikacji obiektów zgodnych z ogólną specyfikacją „D.2.8.I.9 INSPIRE Data Specification on Protected Sites – Guidelines v. 3.0.1”, szczególnie spójności ze schematem „prostym” i „pełnym” specyfikacji. Dzisiaj dają się już zauważyć problemy związane z klasyfikacją

Tab. 1. Porównanie klasyfikacji zabytków według klasyfikacji National Monuments Records oraz według Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Klasyfikacja zabytków według National Monuments Records	Klasyfikacja zabytków według Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art. 6, ust. 1, pkt 1 oraz pkt 3)
Zabytek 1. edukacyjny 2. komercyjny 3. komunikacyjny 4. rekreacyjno-sportowy 5. miejsce pamięci 6. mieszkalny 7. inny 8. morski 9. obronny 10. ogrody, parki oraz tereny miejskie 11. osadniczy 12. przemysłowy/produkcyjny 13. religijny, rytualny i pogrzebowy 14. rolnictwo i wyżywienie 15. transportowy 16. użytku publicznego 17. zaopatrzenie w wodę i kanalizacja 18. zdrowie i opieka społeczna	Zabytki nieruchome będące w szczególności 1. krajobrazami kulturowymi 2. układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi 3. dziełami architektury i budownictwa 4. dziełami budownictwa obronnego 5. obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi 6. cmentarzami 7. parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni 8. miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji Zabytki archeologiczne będące w szczególności 1. pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa 2. cmentarzyskami 3. kurhanami 4. reliktnymi działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej

stanowiącą podstawę schematu prostego wskazanego w specyfikacji – jest on oparty na anglosaskiej konwencji klasyfikacji zabytków (wykorzystano schemat National Monuments Record). Każdy obiekt wydzielony w obrębie modelu danych musi zostać zakwalifikowany do jednej z 18 kategorii wyodrębnionych w schemacie prostym INSPIRE, z tego względu brak jest spójności z klasyfikacją zabytków określoną w Ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, utrwaloną w świadomości specjalistów z dziedziny ochrony dziedzictwa Polski (por. tab. 1).

W modelu pojęciowym, w obrębie serii danych zabytek nieruchomy archeologiczny wyodrębniono jedną klasę obiektu: zabytek archeologiczny. W obrębie serii danych zabytek nieruchomy wyodrębniono 10 klas obiektów, które przedstawiono w tabeli 2.

Tab. 2. Klasy obiektów geometrycznych w obszarze serii danych zabytki nieruchome i nieruchome archeologiczne

Lp.	Klasa obiektu	Kod obiektu
1	budynek	BK
2	budowla	BL
3	zespół	ZE
4	cmentarz	CM
5	krajobraz kulturowy	KK
6	mała architektura	MA
7	szlaki komunikacyjne	SK
8	układ urbanistyczny	UA
9	zabytkowa zieleń	ZZ
10	archeologia	AR
11	UNESCO	UN
12	pomnik historii	PH
13	otoczenie	OT

System informatyczny do prowadzenia i prezentacji danych o zabytkach rejestrowych polski

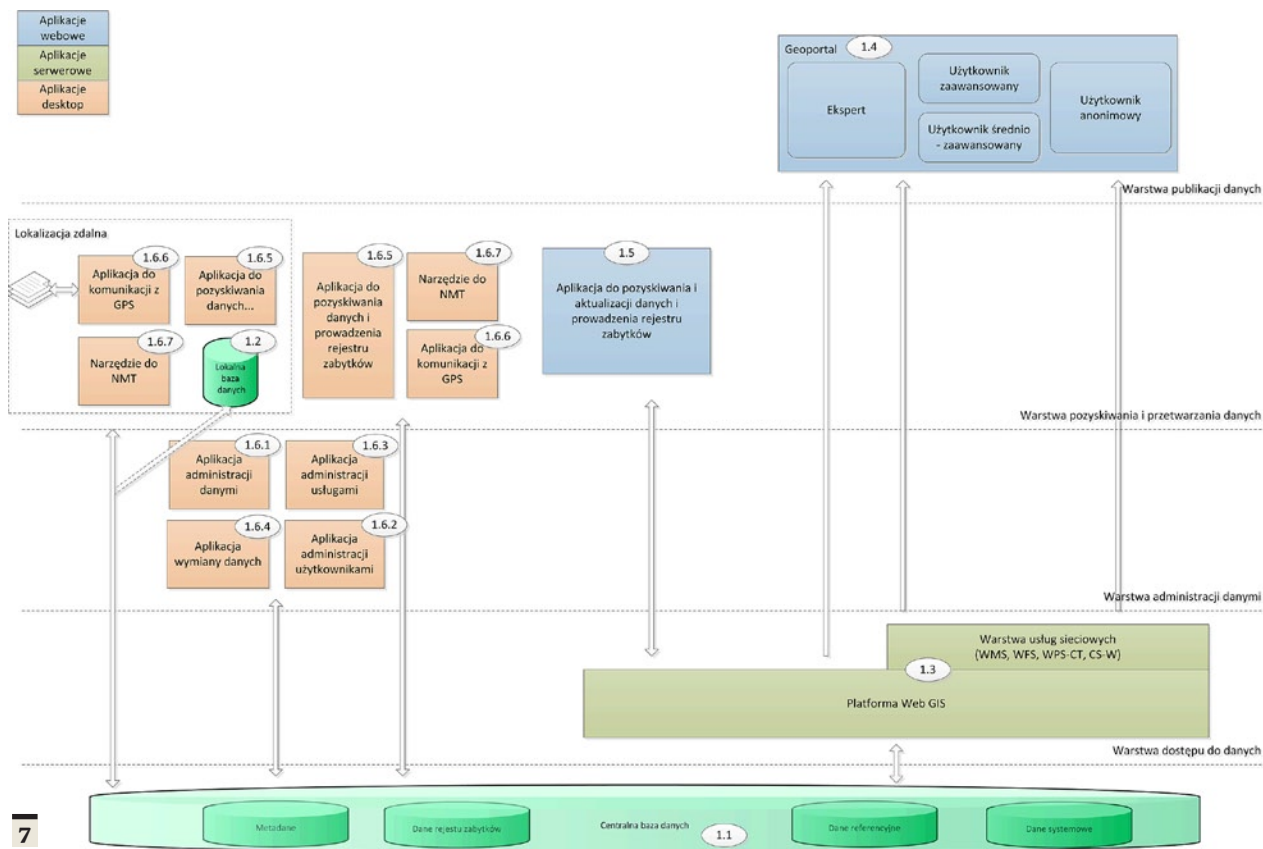
Na początku października 2011 roku zakończono postępowanie przetargowe na wykonanie systemu informatycznego dla Narodowego Instytutu Dziedzictwa na potrzeby pozyskiwania, prowadzenia oraz udostępniania danych o zabytkach rejestrowych Polski. Szczegóły architektury systemu przedstawiono

na il. 7. Składa się on zasadniczo z czterech warstw funkcjonalnych:

1. warstwy dostępu do danych złożonej z centralnej bazy danych gromadzącej informacje o metadanych, danych źródłowych rejestru zabytków (skany decyzji administracyjnych wraz z załącznikami graficznymi), dane referencyjne pozyskane z zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz ARiMR, a także dane systemowe niezbędne do właściwego funkcjonowania systemu (dane konfiguracyjne);
2. warstwy dostępu do danych umożliwiającej udostępnienie danych w standardach, m.in. WMS – Web Map Service, WMTS – Web Map Tile Service, WFS – Web Feature Service, WPS-CT – Web Processing Service& Coordinate Transform oraz CSW – Catalogue Services for the Web;
3. warstwy administrowania użytkownikami systemu, danymi oraz usługami systemowymi;
4. warstwy pozyskiwania i przetwarzania danych składającej się z aplikacji do pozyskiwania danych i prowadzenia rejestru zabytków (desktop GIS), aplikacji do wizualizacji danych NMT, modułu do komunikacji i wymiany danych z urządzeniami przenośnymi GPS. Ze względu na ograniczoną prędkość dostępnych łączy internetowych w oddziałach terenowych NID przewidziano możliwość wykorzystania lokalnych baz danych, które będą synchronizowane z centralną bazą danych. System przewiduje również udostępnienie usługi pozwalającej na wektoryzację danych za pomocą zwykłej przeglądarki internetowej.

Dostęp do danych, zapewniony przez centralny geoportal, jest profilowany ze względu na pełnioną funkcję użytkownika w systemie. Nie wszystkie informacje zostaną powszechnie udostępnione (przykładem są dane archeologiczne z określonych epok – celem tego działania jest ich ochrona przed potencjalną grabieżą). Ponadto użytkownicy anonimowi nie będą mieli wglądu do pełnej dokumentacji zawierającej dane osobowe. Użytkownicy profesjonalni (np. pracownicy NID) zyskają możliwość edycji danych oraz wykonywania pełnych i złożonych analiz danych w systemie. W przypadku użytkowników o ograniczonych prawach dostępu zakres danych zostanie ograniczony (il. 8).

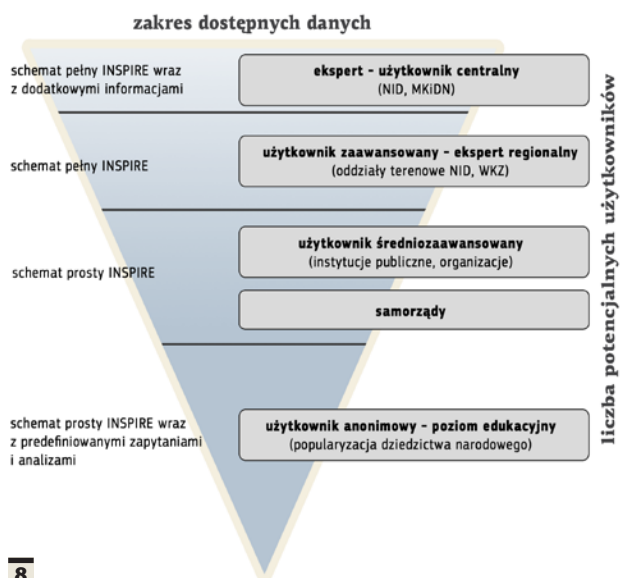
System informatyczny zbudowano z wykorzystaniem rozwiązań firmy Intergraph, środowiska narzędzi

dziowego Geomedia Professional 6.1, Geomedia Web-Map Professional 6.1, Geomedia SDI Portal 6.1, Geomedia SDI Professional 6.1 oraz Geomedia Terrain 6.1.

Centralny geoportal NID uruchomiono 9 listopada 2011 roku, czyli zgodnie z harmonogramem wdrożenia infrastruktury informacji przestrzennej w zakresie tematów załącznika 1 do Ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej. W początkowej wersji są prezentowane próbki danych: 100 obiektów, stanowisk

archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków oraz wszystkie (na dzień uruchomienia geoportalu) obiekty zabytkowe – pomniki historii. Geoportal NID pod adresem <http://geoportal.nid.pl> udostępnia już usługi wyszukiwania, przeglądania oraz przekształcania

7. Architektura systemu do prowadzenia oraz prezentacji danych zgromadzonych w rejestrze zabytków

7. Architecture of the system for keeping and presentation of data collected in the register of monuments

8. Schemat wielopoziomowego dostępu do danych

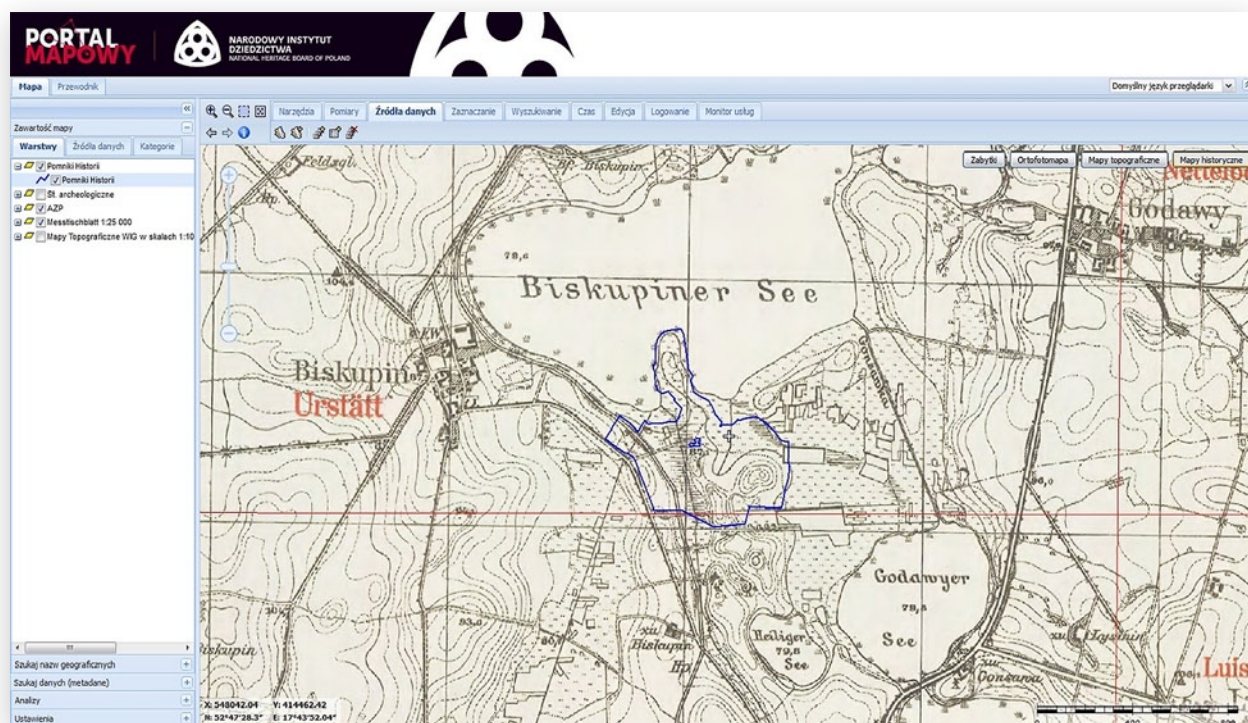
8. A scheme of multi-level access to data

9. Pomnik historii „rezerwat archeologiczny Biskupin” na tle mapy Messtischblatt w skali 1:25 000. Przykład łączenia usług danych przestrzennych pochodzenia różnych źródeł (wykorzystano usługę WMS <http://wms.hgis.cartoninjas.net/?source=m25k2180&map=m25k>)

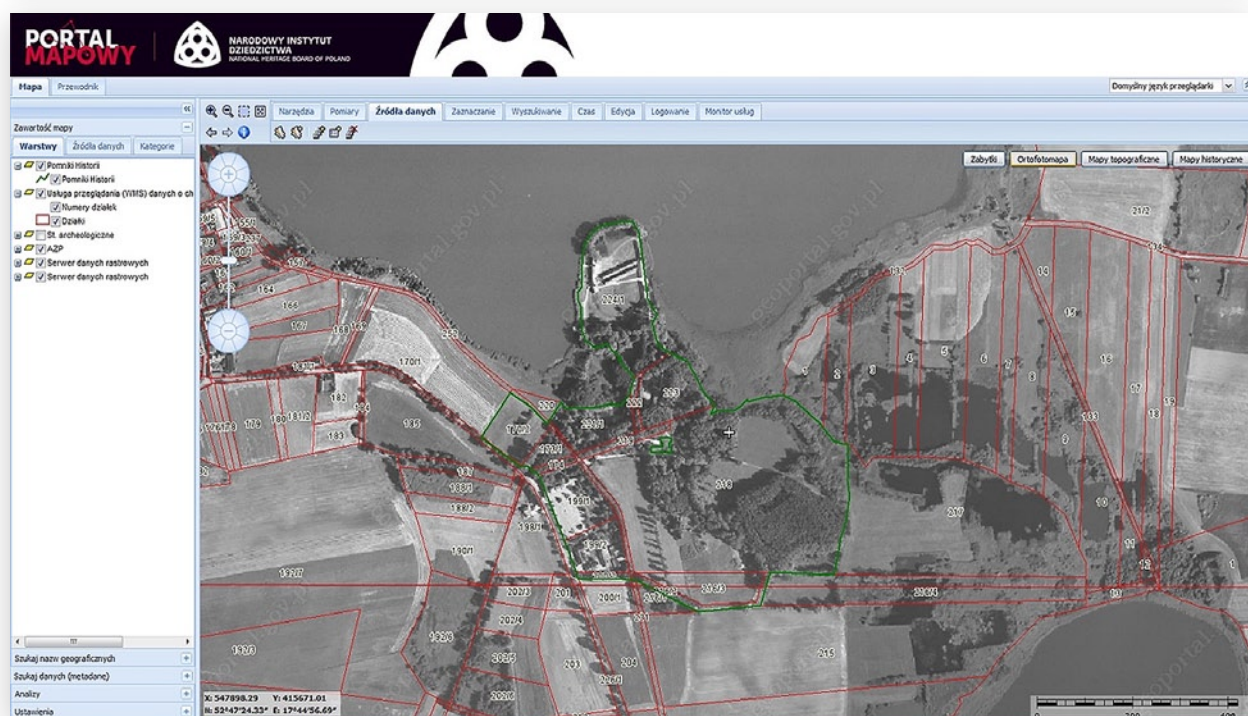
9. A monument of history “Archaeological Reserve in Biskupin” against the background of the map of Messtischblatt in a scale of 1:25,000. An example of combination of spatial data services from various sources (the WMS service available at: <http://wms.hgis.cartoninjas.net/?source=m25k2180&map=m25k> was used)

10. Pomnik historii „rezerwat archeologiczny Biskupin” na tle danych serwowanych przez geoportal (ortofotomapa oraz dane ARiMR – granice odniesienia działek ewidencyjnych)

10. A monument of history “Archaeological Reserve in Biskupin” against the background of data served by the geoportal (an orthophotomap and data of the Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture (ARMA) –reference borders of record plots)

9

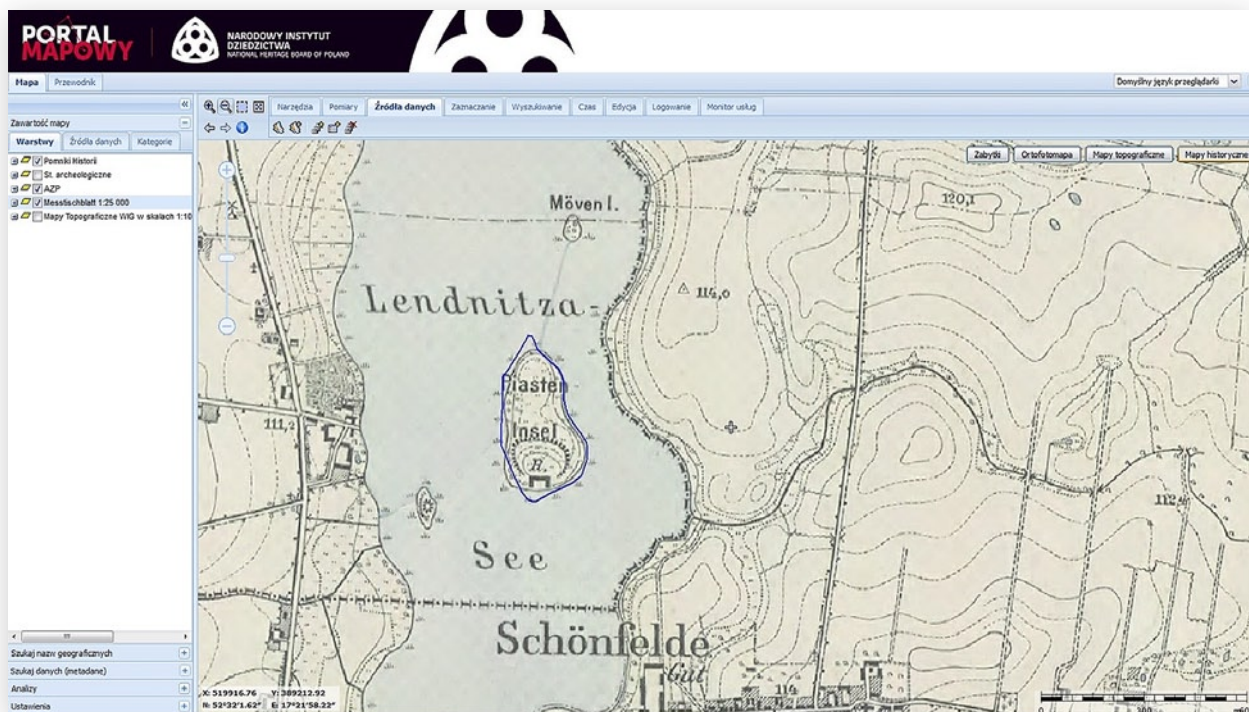

10

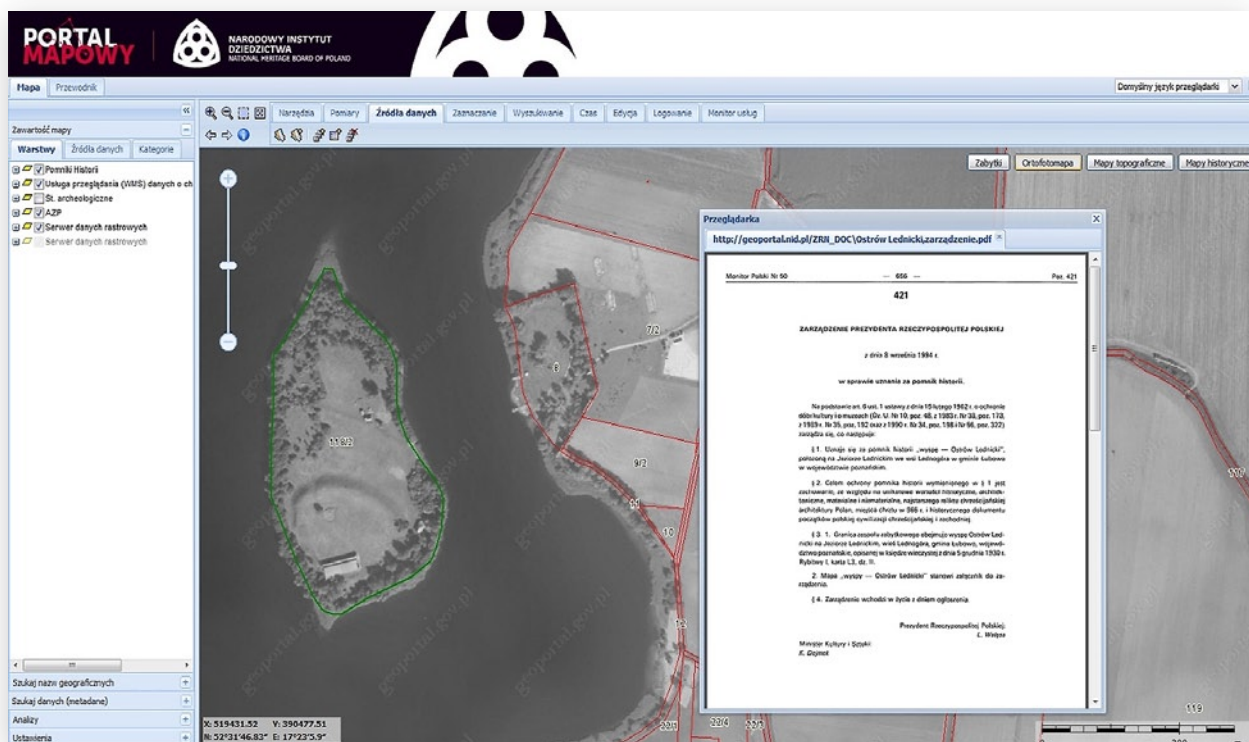
danych przestrzennych. Z kolei uruchomienie strony internetowej integrującej usługi mapowe geoportalu z prezentacją treści multimedialnych w ramach projektu CARARE (udostępniającego treści multimedialne do biblioteki cyfrowej EUROPEANA) zaplanowano na koniec trzeciego kwartału 2012 roku. Jedną z warstw tematycznych geoportalu stanowi informacja geometryczna o podziale sekcijnym AZP w odniesieniu dla całej Polski. Na ilustracjach 11-14 przedstawiono niektóre z predefiniowanych kompozycji mapowych dostępnych w geoportalu.

Podsumowanie

Intensywna praca organizacyjna i przygotowawcza przypadła na okres od października 2010 do grudnia 2011 r. Wykonano wszystkie zaplanowane zadania w terminach wyznaczonych w kalendarzu INSPIRE. Rozstrzygnięto wiele przetargów wspomagających pracę działu, zorganizowano szkolenia, które miały istotny wpływ na podniesienie świadomości specjalistów z dziedziny ochrony zabytków w zakresie GIS, obsługi urządzeń GPS i dyrektywy INSPIRE

11

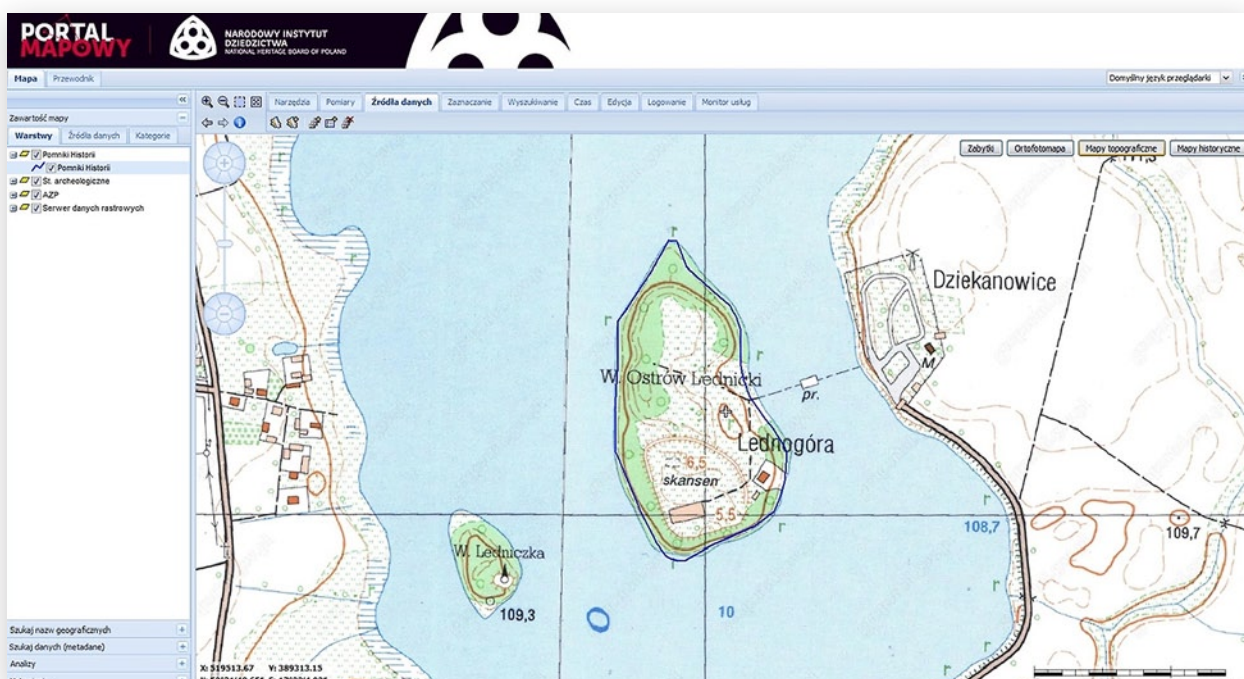
12

11. Pomnik historii „wyspa – Ostrów Lednicki” na tle mapy Messtischblatt w skali 1:25 000. Przykład łączenia usług danych przestrzennych pochodzenia różnych źródeł (wykorzystano usługę WMS <http://wms.hgis.cartoninjas.net/?source=m25k2180&map>)

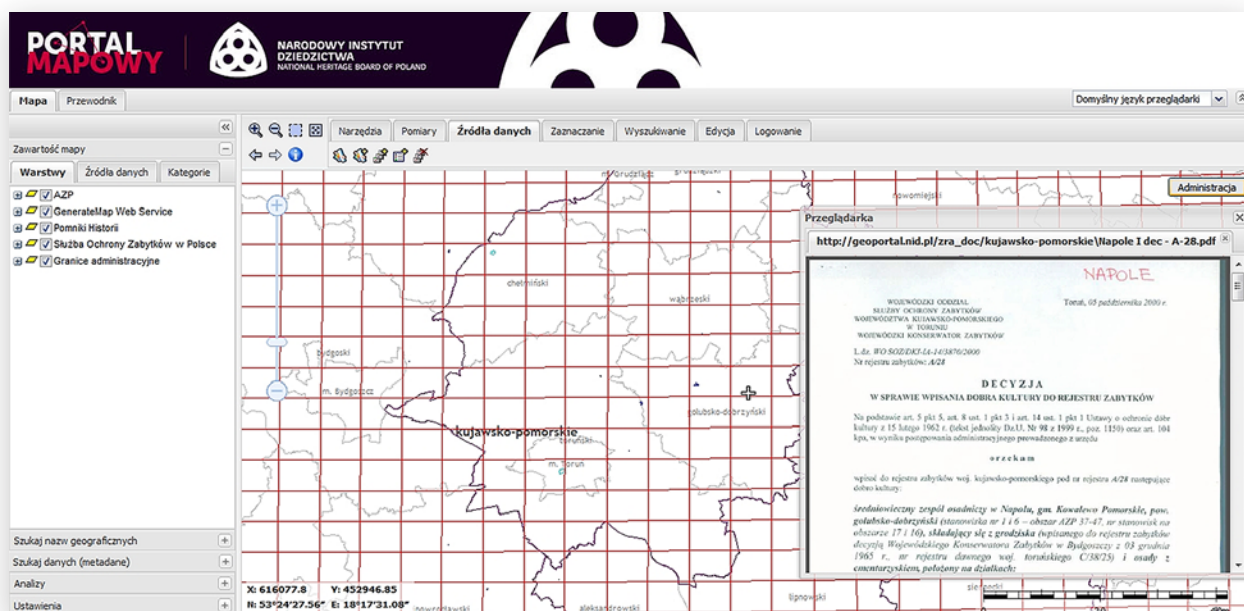
11. A monument of history “Ostrów Lednicki Island” against the background of the map of Messtischblatt in a scale of 1:25,000. An example of combination of spatial data services from various sources (the WMS service available at: <http://wms.hgis.cartoninjas.net/?source=m25k2180&map> was used)

12. Pomnik historii „wyspa – Ostrów Lednicki” na tle danych serwowanych przez geoportal (ortofotomapa oraz dane ARIMR – granice odniesienia działek ewidencyjnych). Geoportal umożliwia użytkownikowi wgląd do dokumentacji źródłowej

12. A monument of history “Ostrów Lednicki Island” against the background of data served by the geoportal (an orthophotomap and data of the Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture (ARMA) –reference borders of record plots). The geoportal provides the user with access to source documentation

13

14

13. Pomnik historii „wyspa – Ostrów Lednicki” na tle danych serwowanych przez geoportal (mapa topograficzna w skali 1:10 000)

13. A monument of history “Ostrów Lednicki Island” against the background of data served by the geoportal (a topographic map in a scale of 1:10,000)

14. Lokalizacja wybranych stanowisk archeologicznych na tle podziału administracyjnego kraju, zasięgu delegatur WKZ. System umożliwia wgląd w dokumentację źródłową – zeskanowane egzemplarze decyzji o wpisie do rejestru zabytków

14. The location of selected archaeological sites within the administrative division of the country and the range of local offices of VCMs. The system gives an opportunity to look into source documentation - scanned copies of decisions on entry into the register of monuments

w ramach projektu „Edukacyjne wsparcie procesu wdrażania dyrektywy INSPIRE w administracji samorządowej w kontekście podniesienia jakości usług i efektywności działania” realizowanego przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii. Pracownicy Działu Digitalizacji przeszli wiele specjalistycznych szkoleń informatycznych z zakresu tworzenia schematów aplikacyjnych XML/XSD, modelowania UML, środowiska narzędziowego Enterprise Architect służącego do modelowania pojęciowego danych. Zespół uczestniczył ponadto w szkoleniach eksperckich INSPIRE organizowanych przez GUGiK.

Najtrudniejszy etap prac, obejmujący przetworzenie rejestru do formy cyfrowej i geoprzestrzennej, wciąż znajduje się w fazie początkowej. Datę zakończenia tych prac zaplanowano na koniec 2013 roku. W tym terminie cały zasób zgromadzony w NID, zawierający zabytki rejestrowe nieruchome, powinien osiągnąć pełną funkcjonalność. W marcu 2012 roku decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego przyznano dotację celową umożliwiającą sfinansowanie procesu digitalizacji rejestru zabytków. System informatyczny NID uzyskał pełną gotowość operacyjną

pozwalającą na pozyskanie danych przestrzennych wraz z dokumentacją towarzyszącą w formie rastrowej reprezentacji dokumentacji. ■

Arkadiusz Kołodziej, absolwent wydziału Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej oraz Szkoły Głównej Handlowej, katedry Zarządzanie Projektami. Ekspert Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii w zakresie tworzenia opracowań tematycznych. Członek zespołu ekspertów w ramach grantu celowego KBN „Metodyka i procedury integracji, wizualizacji, generalizacji i standaryzacji baz danych referencyjnych dostępnych w zasobie geodezyjnym i kartograficznym oraz ich wykorzystania do budowy baz danych tematycznych”.

Bibliografia

- Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz.U. z 2010 r., nr 76, poz. 489)
- Ustawa o ochronie zabytków z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003, nr 162, poz. 1568 z późn. zm.)
- Zarządzenie nr 32 Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie zmiany nazwy i zakresu działania Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków
- Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2001 r., nr 13, poz. 123, z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 10 sierpnia 1999 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie utworzenia urzędów morskich, określenia ich siedzib oraz terytorialnego zakresu działania dyrektorów urzędów morskich (Dz.U. z 1999 r., nr 70, poz. 792)

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1205/2008 z dnia 3 grudnia 2008 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie metadanych

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1089/2010 z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie interoperacyjności zbiorów i usług danych przestrzennych

Summary

Register of non-movable monuments in the implementation of the INSPIRE directive. Summary of the level of work progress in years 2010-2011

On the basis of Art. 96, par. 1 of the Law of 23 July 2003 on the protection and care of monuments, the Minister of Culture and National Heritage entrusted the performance of the public task of the construction of the spatial information infrastructure to the director of the National Heritage Board of Poland (NHBP). The creation of the geospatial database of historical monuments was designated as a statutory duty of the Board. Since 2010 NHBP has also functioned as the Competence Centre in the field of digitalisation of historical monuments and museum exhibits. The task of NHBP's Centre of Competence is to set and promote standards in terms of the digitalisation of historical monuments and museum exhibits and tasks relating to the implementation of the INSPIRE directive. The performance of these tasks began very late. In the middle of 2010, a new department – the Department of Digitalisation of Historical Monuments and Museum Exhibits – was established, its team consisting of specialists in cartography, photogrammetry and IT. Its organisation was completed in November 2010. The first task of the team was to identify and diagnose the nature

of data collected by NHBP. In accordance with the schedule of implementation of the INSPIRE directive, metadata designed for particular data sets were published on NHBP's website on 3 December 2010. Irrespective of work on metadata of data sets and services, work aimed at creating a model of data concerning non-movable and archaeological monuments was completed. Access to data will be provided via central geoportal and in the future it will be profiled due to the function of the user in the system. According to the plan, the central geoportal of NHBP was launched on 9 November 2011. At the beginning of the second quarter of 2012, the launching of a website integrating geoportal map services with the presentation of multimedia contents is planned as a part of the CARARE project. In the first year of existence of the department (from October 2010 till December 2011) all intended goals were achieved and the deadlines set in the INSPIRE calendar were met. Many tenders supporting the work of the department were concluded, and a series of training courses was organised, which contributed significantly to the raising of awareness of specialists in the protection of historical monuments with regard to GIS, operation of GPS devices and the INSPIRE directive. Employees of the digitalisation department were trained in the field of IT. It must be stressed that the most difficult stage of works, i.e. the processing of the register to the digital and geospatial form, is still in its initial phase. The deadline for those works is the first quarter of 2013.